

Протокол № 10
засідання Громадської ради всеукраїнських організацій та об'єднань
природоохоронного спрямування
при Міністерстві екології та природних ресурсів
19.07.2012 р.

Порядок денний

1. Екологічні аспекти видобутку сланцевого газу в Україні.
2. Про рішення Комітету з дотримання Організації конвенції про виконання Україною зобов'язань щодо Організації конвенції.
3. Про стан виконання попередніх рішень Громадської ради.
4. Про підготовку VII Конференції громадських екологічних організацій.
5. Різне:
 - 5.1. Розгляд заяви про вступ до Громадської ради НМЦ «Екологічні ініціативи».
 - 5.2. Про роботу з внесення змін до Постанови Кабінету Міністрів України № 996 від 3.11.2010 р.
 - 5.3. Про проведення Всеукраїнського конкурсу «До чистих джерел» у 2012 р.
 - 5.4. Про підготовку пропозицій від громадських організацій щодо ОВНС будівництва ядерних реакторів в Словаччині.
 - 5.5. Про голову Громадської ради всеукраїнських організацій та об'єднань природоохоронного спрямування при Мінприроди.

Присутні:

члени Громадської ради:

1. Бонайн Д., Кравченко О. В., МБО «Екологія. Право. Людина.».
2. Гафич Л.Ф., ВГО «Спілка геологів».
3. Дупак О.С., Науково-технічна спілка енергетиків та електротехніків.
4. Єгорова Т.М., УЕА «Зелений світ».
5. Єришева А.І., голова Громадської ради при Мінприроди, ВГО «Чиста хвиля».
6. Зур'ян О.В., ВГО «Ноосфера».
7. Іванов А.О., ВГО «До чистих джерел».
8. Кравчук М.О., Українське товариство охорони природи.
9. Мілованов Є.В., Федерація органічного руху України.
10. Міщук З., Олійникова Г., ВЕГО «Мама-86».
11. Пащенко О.В., Всеукраїнська дитяча спілка «Екологічна варта».
12. Радченко Т.Д., ВБФ «Паросток».
13. Романенко Г.М., Всеукраїнське об'єднання ветеранів.
14. Сімонова О.Д., Українське відділення міжнародної спілки «Екологія людини».
15. Сіренко І.П., Національний екологічний центр.
16. Тимочко Т.В., Всеукраїнська екологічна ліга.

17. Яресковська І.І., ВГО «Жива планета».

Запрошені учасники:

1. Алієва О. – голова правління, НМЦ «Екологічні ініціативи».
2. Бобровицька Т. – директор компанії «Shell» з питань екології (присутня на розгляді першого питання).
3. Вяткін О. – представник ГО «Печеніги», м. Харків (присутній на розгляді першого питання).
4. Гончар М. – представник центру НОМОС (присутній на розгляді першого питання).
5. Губа С. М. Заступник начальника юридичного управління Державної служби геології та надр (присутній на розгляді першого питання).
6. Дудка А.І., Коваль В.В., управління комунікацій та зв'язків з громадськістю Мінприроди.
7. Ловчиновський В. – еколог, м. Харків (присутній на розгляді першого питання).
8. Марушевський Г.Б., Директор НДІ екологічної політики та збалансованого розвитку ДЕА (присутній на розгляді першого питання).
9. Пірс Б. – представник геологічного департаменту посольства США в Україні (присутній на розгляді першого питання).
10. Хілд Г. Представник компанії «Chevron» (присутній на розгляді першого питання).
11. Шукін О. М. – директор Департаменту організаційно-аналітичного забезпечення діяльності Міністра екології та природних ресурсів України (присутній на розгляді першого питання).

Кворум є, 18 голосів. Фесянов П.О. передав право голосу (відповідний лист).

1. Слухали:

Губа повідомив, що перед укладанням угода про розподіл продукції має пройти певну кількість експертиз з боку інвестора та держави. Зокрема, усі положення угоди повинні бути погоджені з органами місцевого самоврядування, де розташована зазначена ділянка надр.

Бобровицька наголосила, що гідророзрив у видобутку вуглеводнів використовують нафтовики та газовики ще з радянських часів. До пласту підводять трубою воду з піском та хімічними речовинами. Серед хімічних складових – поверхнево-активні речовини, етиленгліколь, ізопропанол та інші.

Хілд повідомив, що компанія Chevron удосконалила технологію, стандарт робіт досить високий. До початку робіт беруться проби ґрунтів і води, аналізи проводиться незалежними лабораторіями, а з їх результатами ознайомлюють місцевих жителів. Такі ж дії виконуються по завершенню робіт.

Гончар, Пірс у своїх виступах зазначили безпечність запропонованих технологій, але наголосили на необхідності проведення додаткових досліджень.

Бонайн повідомив, що Агенція США з питань міжнародного розвитку (USAID) проплатила дослідження потенційних екологічних проблем щодо видобутку сланцевого газу методом розривів у Карпатському та Дніпровсько-Донецькому басейнах. Підсумковий документ був завершений у травні, але деталі його й досі залишаються під завісою таємничості. «Цей документ містить щось таке, про що громадськість не має знати? У США вважається протизаконним приховування результатів оцінки впливу на довкілля. Не зрозуміло, чому в Україні діють інші стандарти?» - звернувся він до представника посольства США в Україні.

Тимочко зауважила, що видобування сланцевого газу та газів щільних порід неминує руйнує природне середовище. В результаті цієї діяльності знищуються родючі ґрунти, забирається з водних об'єктів великий об'єм води, який потім у забрудненому стані повертається на поверхню і непридатний для подальшого використання. Технологія гідророзриву, яка використовується при видобуванні цих газів, загрожує ґрунтовим і підземним водам. Ніякі економічні вигоди не можуть виправдати подальшу руйнацію природного середовища в Україні. Всеукраїнська екологічна ліга вимагає від Уряду проведення серйозних фахових дискусій за участю незалежних від корпорацій експертів, представників екологічної громадськості та місцевих громад.

Сіренко сказав про наступне. Якщо при видобутку сланцевого газу неможливі негативні екологічні наслідки, як стверджують представники фірм Shell та Shevron, тоді чому в багатьох країнах виникають протести і забороняється видобуток сланцевого газу? І не варто все це списувати на Газпром. По-перше, протести виникають по всьому світу, а не тільки в тих країнах де Газпром має бізнес-інтереси. А по-друге, якщо використовувати таку логіку то агентами Газпрому необхідно було б оголосити всіх урядовців в Україні, які не сприяють заходам з енергозбереження, і фактично змушують Україну купувати газ у Росії. Виникають питання: «Які обсяги води забиратимуть з річок та підземних джерел і куди будуть скидатись забруднені розчини? І чи будуть в угоді передбачені компенсації у випадку якихось масштабних екологічних катастроф при видобутку сланцевого газу та у разі закриття свердловин?»

Кравченко повідомила, що окрім відсутності прозорості у цьому питанні, застосування методу розривів для видобутку сланцевого газу матиме величезний вплив на Карпатський регіон і на Дніпровсько-Донецький басейн, і у нас відсутнє законодавство, яке б допомогло протистояти цьому впливу. Минулого року були внесені зміни до ЗУ «Про угоди і розподіл продукції» (ЗУ «Про внесення змін до Закону України “Про угоди про розподіл продукції” щодо вдосконалення механізму укладення угод про розподіл продукції», від 17.11.2011 № 4053-VI), який позбавив місцеву владу та місцеві спільноти права брати участь у процесі затвердження земельних ділянок для проведення розвідки сланцевого газу. Важко зрозуміти чому принцип верховенства права не діє для певних видів промисловості.

В обговоренні взяли участь Пашенко, Єришева, Ловчиновський, Романенко, Вяткін, Олійникова, Щукін, Канапянова.

Вирішили:

1. Інформацію компаній «Shell» та «Chevron» взяти до відома.
2. Звернутись до Мінприроди України з запитом:
 - про надання громадськості інформації щодо екологічної складової проекту договору на розробку газів щільних порід;
 - про оприлюднення механізму захисту прав людини та захисту навколишнього середовища в процесі виконання угод на розробку газів щільних порід;
 - про оприлюднення результатів оцінки впливу на навколишнє середовище, проведеної Агенцією США з питань міжнародного розвитку (USAID);
3. Рекомендувати Мінприроди провести на засадах Оргуської конвенції громадські слухання на національному та місцевому рівнях з питань видобутку сланцевих та газів щільних порід
4. Доручити комісії громадської ради з питань екологічної політики підготувати пропозиції щодо алгоритму співпраці Мінприроди з громадськістю в контексті планованого видобутку сланцевих та газів щільних порід в Україні.

Рішення прийнято: За – 16, Проти – 0, Утримались – 2 (ВГО «Ноосфера», ВГО «Спілка геологів»).

2. Слухали: Про рішення Комітету з дотримання Оргуської конвенції про виконання Україною зобов'язань щодо Оргуської конвенції. Кравченко повідомила про продовження Комітетом з дотримання застережень щодо виконання Україною положень Оргуської конвенції та про санкції, що можуть очікувати на Україну.

Коментарів з боку Мінприроди з цього питання не озвучено.

В обговоренні взяли участь Третяк, Єришева, Тимочко. В обговоренні прозвучали занепокоєння щодо відсутності офіційно призначеного Національного координатора Оргуської конвенції.

Вирішили:

1. Поінформувати Міністра екології та природних ресурсів України про проблеми з дотримання Україною положень Оргуської конвенції з метою вжиття невідкладних заходів для їх вирішення.

Рішення прийнято одногосно.

3. Слухали: Про стан виконання попередніх рішень Громадської ради. Єришева повідомила про виконання рішень Громадської ради та висловила занепокоєння з приводу відсутності реакції Міністерства на листи та запити, надіслані Громадською радою на ім'я Міністра в травні-червні цього року.

Повідомила також про те, що протокол позачергового засідання Громадської ради № 9 від 14.06.2012 р. не оприлюднено на сайті Мінприроди

В обговоренні взяли участь Тимочко, Дудка, Кравченко, Сіренко.

Вирішили:

1. Інформацію взяти до відома.
2. Громадська рада занепокоєна відсутністю конструктивної співпраці з Міністерством, що полягає у ігноруванні звернень Громадської ради з боку Мінприроди.
3. Надіслати повторно листи, на які Мінприроди не надало відповіді, від громадських організацій – членів Громадської ради
4. Вимагати від Мінприроди оприлюднення протоколу засідання Громадської ради від 14.06.2012 р. на сайті Мінприроди в розділі «Громадська рада».
5. Поінформувати Міністра екології та природних ресурсів України про проблеми взаємодії Мінприроди та Громадської ради.

Рішення прийнято одноголосно.

4. Слухали: Про підготовку VII Конференції громадських екологічних організацій. Тимочко повідомила про основні засади підготовки до VII Конференції громадських екологічних організацій, значущість цього заходу та механізми участі у ньому громадських організацій.

В обговоренні взяли участь Алієва, Єришева, Кравченко.

Вирішили:

1. Доручити робочій групі Громадської ради зібрати та узагальнити пропозиції щодо тематики, формату та термінів проведення 7-ї Конференції громадських екологічних організацій.
2. Звернутись до Мінприроди з рекомендацією оприлюднити інформацію про результати проведення державних закупівель щодо надання послуг з організації конференції громадських екологічних організацій.

Рішення прийнято одноголосно.

5. У форматі Різне:

5.1. Слухали Єришеву про вступ до Громадської ради НМЦ «Екологічні ініціативи», яка ознайомила з документами НМЦ «Екологічні ініціативи» та рекомендувала організацію до вступу в члени Громадської ради.

На запитання присутніх членів Громадської ради відповідала **Алієва.**

Вирішили:

1. Прийняти Національний молодіжний центр «Екологічні ініціативи» до складу Громадської ради всеукраїнських організацій та об'єднань природоохоронного спрямування при Мінприроди.

Рішення прийнято одноголосно.

5.2. Слухали Єришеву про внесення змін до Постанови Кабінету Міністрів України № 996 від 3.11.2010 р., яка повідомила про роботу Кабінету Міністрів з головами громадських рад при ЦОВВ щодо вдосконалення співпраці влади з громадськістю та внесення змін до постанови КМУ № 996 від 3.11.2010 р.

Дудка повідомила про те, що положення Громадської ради при Мінприроди не може бути погоджений Міністерством через невідповідність типовому положенню.

Романенко зауважив, що Громадська рада при Мінприроди керується положеннями Оргуської конвенції, яка ратифікована Законом України, і на основі яких розроблено Положення про Громадську раду при Мінприроди. Відмітив відсутність офіційної відповіді від Мінприроди щодо причин не погодження Положення про Громадську раду при Мінприроди.

Вирішили:

1. Направити до Кабміну пропозиції Громадської ради щодо внесення змін та доповнень до Постанови Кабінету міністрів № 996 від 3.11.2010 р.

2. Залишити без змін Положення про Громадську раду всеукраїнських організацій та об'єднань природоохоронного спрямування при Мінприроди до прийняття оновленої редакції Постанови № 996.

Рішення прийнято одноголосно.

5.3. Слухали Пащенко про проведення Всеукраїнського конкурсу «До чистих джерел» у 2012 р., яка повідомила засади, на яких проводиться щорічний Всеукраїнський конкурс «До чистих джерел» у 2012 р.

Вирішили:

1. Рекомендувати Мінприроди в найкоротші терміни розпочати підготовку до проведення Всеукраїнського конкурсу «До чистих джерел» у 2012 р.

2. Громадським організаціям – членам Громадської ради поширити інформацію про Всеукраїнський конкурс «До чистих джерел» серед своїх осередків, ЗМІ та долучитись до його проведення.

Рішення прийнято одноголосно.

5.4. Слухали Третяка про підготовку пропозицій від громадських організацій щодо ОВНС будівництва ядерних реакторів в Словаччині, який

повідомив про необхідність реакції громадськості згідно з Конвенцією Еспоо на будівництво ядерних реакторів в Словаччині.

Вирішили:

1. Звернутись до Мінприроди з рекомендацією здійснити переклад ОВНС будівництва ядерних реакторів в Словаччині з англійської мови для оприлюднення на веб-сайті Міністерства.

2. Рекомендувати членам Громадської ради (за можливості) підготувати пропозиції до ОВНС будівництва ядерних реакторів в Словаччині на основі тексту англійською мовою.

Рішення прийнято одногolosно.

5.5. Слухали заяву Єришевої про складання повноважень голови Громадської ради всеукраїнських організацій та об'єднань природоохоронного спрямування при Міністерстві екології та природних ресурсів у зв'язку з припиненням її членства у ВГО «Чиста хвиля», яку вона представляла у Громадській раді.

Вирішили:

1. Прийняти заяву Єришевої про складання повноважень голови Громадської ради у зв'язку з припиненням її членства у ВГО «Чиста хвиля».

2. Відзначити принципову позицію в питаннях захисту довкілля і висловити подяку Єришевій за багаторічну, професійну роботу в Громадській раді.

3. Доручити заступникам голови готувати і проводити засідання Громадської ради до обрання нового голови.

4. Доручити заступнику голови Тимочко підготувати і провести наступне засідання Громадської ради.

Рішення прийнято одногolosно.

Голова Громадської ради при Мінприроди

А.І. Єришева